

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І.
МЕЧНИКОВА

Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Ірина ЛОМАЧИНСЬКА

Вересень

2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УРБАНІСТИЧНЕ ГЕОПЛАНУВАННЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: G18 Геодезія та землеустрій
код і назва спеціальності (тей)

Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво

Освітньо-професійна / наукова програма:

Геодезія та землеустрій
(назва ОПП / ОНП)

ОНУ 2026 рік.

Робоча програма навчальної дисципліни «Урбаністичне геопланування» -
Одеса: ОНУ, 2026 р. – 19 с.

Розробники:

ШАШЕРО Антоніна Миколаївна – доцент, к. геогр. наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол № 1 від « 27 » 08 2026 року
Завідувач кафедри Віталій СИЧ
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПП «Геодезія та землеустрій»

Алла ТОЛМАЧОВА
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного факультету

Протокол від № 1 від « 27 » 08 2026 року
Голова НМК Віталій СИЧ
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри **економічної та соціальної географії і туризму**

Протокол від № _____ від « _____ » _____ 20__ року
Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>Очна форма навчання</i>
Загальна кількість кредитів – 3; годин – 90; змістовних модулів - 3	Галузь знань <u>G Інженерія,</u> <u>виробництво та</u> <u>будівництво</u> ____ (шифр і назва)	<i>Вибіркова дисципліна</i>
	Спеціальність: <u>G18 Геодезія та</u> <u>землеустрій</u> (шифр і назва)	<i>Рік підготовки:</i>
		2-й
		<i>Семестр</i>
		3
	Рівень вищої освіти: <i>другий (магістерський)</i>	<i>Лекцій</i>
		16 год.
		<i>Практичні</i>
		14 год.
		<i>Лабораторні</i>
		- год.
		<i>Самостійна робота</i>
		60 год.
		<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 1/3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «**Урбаністичне геопланування**» є вивчення принципів та правил розпланування території сучасного міста; та приміських зон як важливої сфери науково-дослідної та проектно-планувальної діяльності. Вивчення теоретико-методологічних основ та набуття практичних навичок дослідження територіальної організації в межах міських та приміських територій. Дана дисципліна спрямована на розуміння пріоритетних напрямків сучасної вітчизняної суспільної географії. Одним з яких на даний час є планування територій (геопланування) на різних рівнях. Визначення концепції урбанізації. Проблем і принципів формування міського середовища. Визначення ролі міст в загальній системі розселення населення України.

Для досягнення мети необхідно виконати такі **завдання**:

- отримати загальне уявлення про усю сукупність проектно-планувальних робіт, а також визначити роль і місце в цій сукупності урбаністичного геопланування;
- знати теоретичні, методичні і прикладні аспекти планування територій населених пунктів (міст);
- вміти оцінювати можливості геопланувальних розробок в сучасних соціально-економічних умовах для поліпшення стану та сталого розвитку міських територій;
- навчитись використовувати на практиці основи геопланувальні прийоми;
- засвоїти прийоми основ проектування житлового району, житлового комплексу (мікрорайону), ландшафтно-рекреаційної зони, організації транспортного і пішохідного руху в житловому районі, мікрорайоні, інфраструктура житлового району, мікрорайону.

У результаті опанування дисципліни здобувач повинен **знати**:

- передові концепції, методи науково-дослідної та професійної діяльності на межі предметних областей планування урбанізованих територій;
- основні елементи, теоретичні основи формування та планування функціонування територій різного функціонального навантаження;
- роль географічної науки в планувальних дослідженнях;
- зміст і структуру робіт зі складання схем і проектів районного планування;
- етапність і послідовність виконання проектно-планувальних робіт при розробці Генеральних планів міст;
- особливості та проблеми планування різних функціональних зон у містах;
- особливості та проблеми планування приміських зон.

вміти:

- виявити основні проблеми і диспропорції в соціально-економічному розвитку урбанізованих територій;
- оцінити значення окремих факторів для можливостей перспективного розвитку урбанізованих територій;
- розробляти основні положення схеми планування населеного пункту в межах планувального району;
- застосувати отримані знання на практиці і розробити змістовні рекомендації щодо перспектив сталого та збалансованого розвитку урбанізованої території.

бути здатним:

- самостійно розв'язувати складні комплексні прикладні завдання, зокрема дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою;
- приймати управлінські рішення щодо організації землеустрою, розробляти заходи з охорони земель та оцінювати їх наслідки на різних рівнях управління з дотриманням принципів сталого розвитку та вимог законодавства;
- організовувати співпрацю з поширення, аргументації висновків до фахівців і не фахівців із сфері геодезії та землеустрою.

Опанування цієї навчальної дисципліни забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, що проголошені резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1 та визначені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722, зокрема:

Цілі навчання: набуття здатності розв'язувати складні комплексні прикладні завдання, зокрема дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою; забезпечення наявності та раціонального використання територіальних ресурсів для поліпшення якості життя населення; забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Історичний та науковий розвиток планування територій.

Тема 1. Наукові, методологічні і методичні засади планування територій.

Планування територій як науковий напрям і практику просторово-функціональної організації простору. Підходи до визначення планування регіонів. Особливості планування територій пов'язанні з масштабом досліджень. Основні цілі і завдання районного планування. Загальна

послідовність виконання проектних робіт. Структура і види проектно-планувальних робіт. Місце і роль районного планування в структурі проектно-планувальних робіт. Поняття про об'єкт планування. Залежність розмірів території об'єкту від деталізації дослідження. Територіальні об'єкти планування. Районні планувальні системи як предмет районного планування. Склад і особливості планувальних систем, їх відмінність від соціально-економічних та виробничо-територіальних систем. Структура планувальних систем, їх основні підсистеми.

Тема 2. Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками.

Зв'язки з науками географічного, містобудівного, економічного, медичного циклу, із загальнотеоретичними та методологічними науками, іншими науковими дисциплінами. Формування власної теоретичної бази науки, трансформація підходів і методів суміжних наук в специфічні методи і прийоми районного планування. Роль географічної науки в планувальних дослідженнях. Місце містобудування в плануванні територій.

Тема 3. Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування.

Головні визначення та поняття. Головні напрямки містобудівної діяльності. Об'єкти містобудування. Первісні форми розселення (період зародження традиційної сільськогосподарської цивілізації). Храмові комплекси як основа планувальної композиції міст. Формування архітектурно-містобудівної композиції доіндустріального міста. Архітектурно-містобудівна композиція стародавніх та середньовічних міст. Перші схеми і проекти районного планування найбільших західноєвропейських міст. Розвиток планування у розвинених країнах Західної Європи, Північної Америки та інших частин світу. Виникнення і розвиток планування територій в Радянському Союзі. Українська школа територіального планування. Етапи розвитку планування в Україні.

Змістовний модуль 2. Сучасні напрямки планування урбанізованих територій.

Тема 4. Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень.

Поняття розселення населення, його види, типи і форми. Опорний каркас розселення. Системи розселення. Види зв'язків у системах розселення. Завдання формування групових систем населених місць. Типізація систем розселення. Етапи формування перспективного варіанту системи розселення. Місто як найважливіша форма міського розселення. Ієрархія об'єктів та рівнів містобудівного проектування. Головні напрямки містобудівної діяльності. Місто в системі розселення. Поняття агломерацій, мегаполісів, міст супутників та селищ міського типу.

Тема 5. Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування.

Класифікація і типізація сільських і міських поселень за різними показниками. За чисельністю населення; за адміністративно-політичним

Тема 1. Наукові, методологічні і методичні засади планування територій.	7	1	-	-	6					
Тема 2. Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками	7	1	-	-	6					
Тема 3. Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування.	8	2	-	-	6					
Разом за змістовним модулем 1.	22	4	-	-	18					
Змістовний модуль 2. Аудиторна робота										
Сучасні напрямки планування урбанізованих територій										
Тема 4. Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень.	10	2	2	-	6					
Тема 5. Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування.	10	2	2	-	6					
Тема 6. Функціонально-територіальна структура міста.	10	2	2	-	6					
Тема 7. Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст	10	2	2	-	6					
Разом за змістовним модулем 2.	40	8	8	-	24					
Змістовний модуль 3. Аудиторна робота										
Планування та проектування різних за функціями зон										
Тема 8.. Селітебна зона міста. Формування суспільних центрів.	10	2	2	-	6					
Тема 9. Ландшафтно-рекреаційні зони міст та їх планування.	10	2	2	-	6					
Тема 10. Генеральні плани міст України	8	-	2	-	6					
Разом за змістовним модулем 3.	28	4	6	-	18					
Разом	90	16	14		60					

5. Теми семінарських занять

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Семінарські заняття не передбачені	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування.	2
2.	Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень.	2
3.	Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування.	2
4.	Функціонально-територіальна структура міста.	2
5.	Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст.	2
6.	Планування ландшафтних зон	2
7.	Генеральні плани міст України	2
	Разом:	14

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Лабораторні заняття не передбачені	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість годин
1.	Семінар – питань і відповідей «Наукові, методологічні і методичні засади планування територій» 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації відповіді.	6
2.	Семінар – питань і відповідей «Планування територій як предмет географічних досліджень. Взаємозв'язок з іншими науками» 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: роль планування в загальній трансформації географічної науки. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	6
3.	Семінар – дискусія «Світовий досвід, передумови виникнення і історичний розвиток містобудування» . 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Зарубіжний досвід планувальних розробок. Перші розробки планування	6

	територій започатковані в епоху відродження. Схеми планування промислових районів. Концепції всеохоплюючої системи планування. Ландшафтно-екологічні аспекти впорядкування територій. 2. Самотестування. 3. Підготовка до дискусії.	
4.	Семінар – запитань і відповідей «Просторова організація населення. Розвиток мережі поселень» 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: Формування системи розселення. Місто як продукт розвитку суспільства. Типологія і класифікація населених місць. 2. Самотестування. 3. Підготовка до дискусій.	6
5.	Семінар – розгорнута бесіда «Типізація та класифікація населених місць. Особливості проектування» . 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення: Типологія і класифікація населених місць. Містобудівне проектування в системі керування розвитком міста. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту	6
6.	Семінар – запитань і відповідей «Функціонально-територіальна структура міста» . 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: 2. Самотестування.	6
7.	Семінар – бесіда «Планувальна структура міста та архітектурна композиція міста. Форми планів міст» . Міські функції й функціональне зонування території. Завдання оцінки території й функціонального зонування в містобудівному проектуванні. Планувальна структура міста Архітектурна композиція. Форми плану міста. Транспортно-планувальна організація міста. 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення:	6
8.	Семінар – обговорення «Селітебна зона міста. Формування суспільних центрів» 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: Загальноміські центри, та їх значення в забудові міст. Загальноміські центри, їх значення в соціальному, транспортному та архітектурному відношенні. Фактори, що впливають на формування та розміщення загальноміського центру. Розміщення загальноміського центру, його склад, зонування території, вимоги до розміщення. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації.	6
9.	Семінар - розгорнута бесіда «Ландшафтно-рекреаційні зони міст та їх планування» 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: Комплексна	6

	оцінка території міста для розбудови ландшафтних зон. Ефективність використання міських територій. 2. Самотестування. 3. Підготовка до бесіди.	
10.	Семінар - розгорнута бесіда « Генеральні плани міст » 1. Опрацювання рекомендованої літератури для обговорення: загальна характеристика складових картосхем генеральних планів крупних міст України. Визначення особливостей планувальної структури Архітектурної композиції та схеми функціонального розподілу територій крупніших міст України. Самотестування. 3. Підготовка до бесіди.	6
	Разом	60

До самостійної роботи відноситься:

- [1] – підготовка до лекцій, практичних, семінарських, лабораторних занять; опрацювання конспекту й рекомендованої літератури, самотестування;
- [2] – написання рефератів, есе, підготовка доповідей і презентацій, понятійні диктанти;
- [3] – індивідуальне навчально-дослідне завдання;
- [4] – неформальна та/або інформальна освіта.

Визнання результатів, отриманих в системі неформальної/інформальної освіти

В рамках опанування цієї навчальної дисципліни здобувач може пройти освітні або професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси на масових платформах чи у системі громадянської освіти.

Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача): *курси навчальних платформ GEONIX, Julie's Data які пропонують зручний засіб саморозвитку і професійного зростання за відповідною спеціальністю/ міждисциплінарним дотичним напрямом.*

Здобувач має право також обрати самостійно освітню платформу та курс, які відповідають змісту цієї навчальної дисципліни.

Результати, отримані в системі неформальної/інформальної освіти, засвідчуються відповідним сертифікатом, де вказуються обсяг годин (або кількість кредитів ЄКТС) та здобуті компетентності та результати навчання. Такі результати можуть бути зараховані як результати поточного, періодичного або підсумкового контролю за цією навчальною дисципліною за процедурами, визначеними «Положенням про порядок визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова та відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ОНУ імені І. І. Мечникова» https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozhennya_ne_formalna_osvita_2024_final.pdf

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- **словесні методи:** лекції із застосуванням картографічного та наочного матеріалу, розповідь, пояснення, інструктаж, семінар-дискусія, понятійний диктант;
- **наочні методи:** демонстрація, ілюстрація (карти, картосхеми, фото курортів, відеоматеріали), мультимедійні презентації;
- **практичні методи:** складання класифікаційних схем, картосхем і порівняльних таблиць, розроблення реабілітаційних програм і курортно-оздоровчих турів, аналіз нормативних актів, виконання ІНДЗ, самотестування;
- **інтерактивні та цифрові методи:** робота в малих групах, кейс-метод, презентації та їх обговорення, використання ГІС-сервісів і відкритих даних ДАРТ, МОЗ, Держстату, відеоконференцій; застосування інструментів штучного інтелекту для пошуку інформації у межах, дозволених навчальним завданням.

За характером логіки пізнання застосовуються аналітичний, синтетичний, індуктивний і дедуктивний методи; за рівнем самостійності – проблемний, частково-пошуковий та дослідницький. Для здобувачів заочної форми навчання переважна частина матеріалу опановується самостійно з використанням електронних навчальних матеріалів та онлайн-консультацій викладача.

10. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне індивідуальне та фронтальне опитування, понятійні диктанти, оцінювання виконання практичних робіт (картосхеми, таблиці, програми), доповідей і презентацій, самостійних письмових робіт, поточне тестування.

Періодичний контроль: контрольна робота (тестування) за кожним змістовим модулем; оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

Підсумковий контроль: іспит (за навчальним планом) у письмовій формі (тестові завдання та теоретичні питання) або в усній формі за екзаменаційними білетами; за рішенням кафедри в умовах воєнного стану може проводитися дистанційно.

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид контролю	Кількість балів
Опитування, понятійний диктант, участь у дискусії (за тему)	від 0 до 2 балів
Виконання практичної роботи / завдання самостійної роботи (за тему)	від 0 до 3 балів
Контрольна робота (тестування) за змістовим модулем	від 0 до 5 балів
Підсумковий контроль – залік	від 0 до 30 балів

Вид контролю	Бали	Критерії
Опитування, понятійний диктант, дискусія	1 (1–2)	відповідь фрагментарна, репродуктивна; у понятійному диктанті правильно визначено менше половини понять
	2 (3–4)	відповідь повна й аргументована, з використанням фахової термінології та прикладів; понятійний диктант виконано правильно; активна участь у дискусії
Практична робота / самостійна робота	1	завдання виконано частково, з помилками; картосхема або таблиця неповна
	2	завдання виконано за зразком у повному обсязі з окремими неточностями
	3 (4)	завдання виконано творчо, з використанням актуальних даних і додаткових джерел; результати презентовано аудиторії
Контрольна робота за змістовим модулем	0–5	тестова робота з 20 завдань; за кожну правильну відповідь – 0,25 бала
ІНДЗ	0-10	Характеристика генеральних планів міст (архітектурна композиція)
	0-5	картосхеми та презентація результатів картографічного дослідження логіка викладу, відповіді на запитання
Залік	0–20	тестова частина – 0–10 балів (20 завдань × 0,5 бала); теоретичне питання – 0–10 балів відповідно до критеріїв оцінювання теоретичної та практичної підготовки (див. п. 12)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: У випадку пропуску заняття з поважних причин здобувач зобов'язаний виконати контрольну роботу за відповідною темою у позанавчальний час за погодженням з викладачем. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: під час опанування навчальної дисципліни категорично не припускаються будь-які види порушень академічної доброчесності з боку як здобувачів вищої освіти, так й викладача. У разі виявлення та фіксації будь-якого виду порушення академічної доброчесності, до порушника будуть застосовані санкції, передбачені Законом України «Про академічну доброчесність» та внутрішніми нормативними документами Одеського національного

університету імені І. І. Мечникова.

Політика щодо використання штучного інтелекту: в ході опанування цієї навчальної дисципліни забороняється оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних, інших результатів, згенерованих штучним інтелектом, як результатів власної академічної та навчальної діяльності, якщо це не дозволено умовами навчального завдання, а сам цей факт не зазначено в навчальному завданні чи супровідних матеріалах до нього. Під час проходження підсумкового оцінювання використання ресурсів штучного інтелекту забороняється.

11. Питання до підсумкового контролю

1. Характеризуйте головні етапи розвитку географічної науки.
2. В який час в вітчизняній географії зароджувалась конструктивна географія?
3. В яких напрямках розвивається планування територій в зарубіжних країнах.
4. З яких років бере відлік вітчизняна практика планування територій?
5. Визначте головні етапи розвитку вітчизняного планування територій. Критерії та показники динаміки планування розвитку територій.
6. Цілі планування розвитку територій.
7. Особливості планування розвитку територій на сучасному етапі розвитку України.
8. Категорії планування та сучасні методологічні підходи до планування політики регіонального розвитку.
9. Основні складові планування комунікаційного забезпечення регіонів.
10. Поясніть необхідність планування територій як складової сталого регіонального розвитку.
11. Сутність планування розвитку інфраструктури населених пунктів регіону.
12. Дайте головні визначення і поняття містобудування.
13. Охарактеризуйте головні напрямки містобудівної діяльності.
14. Що таке об'єкти містобудування?
15. Які існують форми розселення?
16. Що визначає генеральна схема планування території України
17. За якими показниками класифікуються населені місця та райони розселення.
18. Поясніть головні умови виникнення перших міст.
19. Дайте визначення міста.
20. Яку роль відігравали храмові комплекси в формуванні перших міст?
21. Чим відрізняється місто від селища, як форма розселення?
22. Обґрунтуйте необхідність запровадження функціонального зонування для формування території сучасного міста.
23. На які зони поділяється індустріальне місто ?
24. Яка мета та головна умова розділення індустріального міста на функціональні зони?
25. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах промислової

зони ?

26. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах житлової зони ?
27. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах ландшафтно - рекреаційної зони ?
28. Які будівлі та споруди можливо розташовувати в межах комунально - складської зони ?
29. Яке призначення санітарно – захисних смуг промислових підприємств?
30. Розкажіть, що являла собою система розселення в III тис. до н.е.?
31. Які принципи закладені в формування текстури житлового середовища
32. історичних міст?
33. Що спричинило занепад традиційних міських кварталів європейських міст?
34. На яких принципах будується архітектурно-містобудівне рішення сучасного житлового кварталу?
35. Що таке інсоляція?
36. Скільки м² зелених насаджень необхідно передбачити на одного мешканця сучасного житлового кварталу?
37. Як на основі трьохступеневої системи обслуговування формується структура житлової зони сучасного міста?
38. Назвіть комплексний показник, який характеризує інтенсивність освоєння житлової території
39. Від чого залежать соціально – економічні та екологічні показники забудови?
40. Чим відрізняється центр сучасного міста від центрів доіндустріальних, традиційних міст?
41. Що таке система суспільних центрів сучасного міста, і як вона виникла?
42. Які три групи архітектурних об'єктів належать до системи центрів міста?
43. Які головні функціональні зони належать до центру міста?
44. Які головні загальні вимоги у відношенні організації транспорту в центрі міста?
45. Поясніть походження та значення термінів – бульвар та сквер.
46. Які території входять до ландшафтно–рекреаційної зони?
47. Як формується комплексна зелена зона міста?
48. На які функціональні зони ділиться комплексна зелена зона міста?
49. Які території належать до насаджень загального, обмеженого та спеціального користування?
50. Як нормуються зелені насадження в сучасному місті?
51. Як розміщуються зелені насадження в сучасному місті?
52. Коли уперше дорога стає предметом уваги архітектора?
- Охарактеризуйте значення реконструкція Парижу в XIX ст. для розвитку транспортної системи міста?
53. Які дороги формують в системах розселення мережу транспортних магістралей?
54. Які дороги прокладаються у напрямку найбільш інтенсивних транспортних потоків?
55. Назвіть дві системи орієнтації в міському просторі.

56. Дайте визначення архітектурно - містобудівної композиції.
 57. Назвіть чотири принципи схеми формування архітектурних ансамблів.
 58. Чим архітектурно-містобудівний ансамбль відрізняється від комплексу?
 59. Охарактеризуйте значення для формування ансамблю спостережень за космічними подіями.
 60. Чим відрізняється планувальна структура демократичного міста та міста з тоталітарним правлінням?
 61. Які архітектурно-містобудівні прийоми використовувалися в стародавньому світі для формування міського архітектурного ансамблю?
 62. В чому полягає актуальність складання проектів міст?
 63. Назвіть стадії проектування населених пунктів. Перелічить зміст та склад генерального плану.
 64. З якими цілями приймаються правила місцевої забудови?
 65. Які відомості містить в собі містобудівний кадастр.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний та періодичний контроль										Індивідуальне самостійне завдання	Підсумковий контроль (залік)	Сума балів
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2				Змістовний модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-15	20	100
Контрольна робота за змістовним модулем 1 (1-5)			Контрольна робота за змістовним модулем 2 (1-5)				Контрольна робота за змістовним модулем 3 (1-5)-					

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

Максимальна оцінка за тему складається з оцінки за опитування, понятійний диктант і участь у дискусії (0–2 бали;) та за виконання практичної роботи або завдання самостійної роботи (0–3 бали). Контрольна робота за кожним змістовим модулем проводиться у формі тестування (20 завдань × 0,25 бала).

Формула розрахунку суми балів: підсумкова оцінка = Σ балів за теми (T1–T10, максимум 65) + Σ контрольних робіт за ЗМ 1–3 (максимум 15) + залік (максимум 20) = максимум 100 балів. Результати, визнані за неформальною/ інформальною освітою, зараховуються замість відповідних складових поточного або періодичного контролю.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	дуже добре	
75-84	C	добре	
70-74	D	задовільно	
60-69	E	допустимо	
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
90-100 / зараховано	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
75-89 / зараховано	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання

	знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	
60-74 / зараховано	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
35-59 / Не зараховано з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
0-34 / Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма та силабус з навчальної дисципліни «Геостратегування та геопланування»
2. Конспекти лекцій та мультимедійні презентації до всіх тем дисципліни та практичних занять.
3. Плани практичних занять. Методичні матеріали до проведення практичних занять та виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань.
4. Підручники і навчальні посібники.
5. Питання для поточного контролю і тестові завдання.
6. Електронні навчальні матеріали дисципліни.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Бортник С. Ю., Лаврук Т. М., Олещенко А. В., Тимуляк Л. М. Просторове та ландшафтне планування. Київ : ВГЛ «Обрії», 2022. 155 с.
2. Буяновський А. О., Шашеро А. М., Приходько З. В. Ключові фактори впливу на формування моделей розвитку міста. *Вісник Одеського національного університету. Географічні та геологічні науки*. 2024. Т. 296 вип. 2(45). С. 65–81. [https://doi.org/10.18524/2303-9914.2024.2\(45\).318032](https://doi.org/10.18524/2303-9914.2024.2(45).318032)
3. Вадімов В. М. Особливості просторового планування в умовах інтегрованого розвитку міст в Україні. (Практичний коментар). Полтава: Дивосвіт, 2019. – 132 с.
4. Гукалова І. В. Демографічні та соціальні чинники розвитку сільської місцевості в Україні: тенденції змін. *Український географічний журнал*. 2023. № 2. С. 35–47.
5. Лесик О. В., Тодорова О. Л. Просторове планування територій в Україні: державно-управлінський аспект. *Наукові перспективи*. 2021. № 4 (10). С. 88–105. Doi: 10.52058/2708-7530-2021- 4(10)-88-105
6. Моделі сталого розвитку: колективна монографія // за ред. О.М. Мартинюк. Підручники та посібники: Тернопіль, 2022. 400 с.
7. Мудрак О. В., Мудрак Г. В. Екологічна політика як пріоритетна складова стратегії збалансованого розвитку Вінницької області: Навчально-методичний посібник. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю. 2017. 69 с.
8. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / за ред. М. І. Згуровського. Київ : Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 174 с. [URL:http://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/Library/sustainable-development-report/sustainable-development-goals--2017-baseline-national-report.html](http://www.ua.undp.org/content/ukraine/en/home/Library/sustainable-development-report/sustainable-development-goals--2017-baseline-national-report.html) (дата звернення: 08.01.2025).
9. Палеха Ю. М.. Регіональне планування: методичний посібник. Київ: Логос, 2020. 224.с
10. Сичук О. С., Буяновський А. О. Географічні передумови просторового планування територій громад в умовах реформ та воєнного стану в Україні (на прикладі Одеської області). *Науковий вісник Чернівецького університету: Географія*. 2025. Вип. 854. С. 170–179. DOI: <https://doi.org/10.31861/geo.2025.854.170-179>
11. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Київ, 2017. 121 с.
12. Топчієв О.Г. Мальчикова Д. С. Планування території: навч. посіб. Херсон: Грін Д. С. , 2014. 268 с.
13. Шашеро А.М. Концепція каркасів антропогенно-техногенних навантажень/Топчієв О.Г, Сич В.А., Шашеро А.М. / *Український географічний журнал*. 2019. № 2 . С. 18-26 (Scopus)
14. Шашеро А.М. Рекреаційні землі в планувальних розробках сьогодення / В.І. Тригуб, А.М. Шашеро // *Вісник Одеського національного університету. Серія Географічні та геологічні науки*. Одеса, 2021. Том 26, Вип. 2 (39). С. 119 -134.

15. Шашеро А.М. Правовий режим земель рекреаційного призначення Доповіді 75-ої звітної інтернет-конференції професорсько-викладацького складу і наукових працівників (Одеса, 25-27 листопада 2020 р.) дистанційно на платформі ZOOM 26 листопада 2020 р.

Додаткова література:

1. Айлікова Г. В. Досвід розроблення «зонінгів» в інституті «Діпромісто». Досвід та перспективи розвитку міст України. Київ : Ін-т «Діпромісто», 2015. Вип. 28. С. 5–15.
2. Берданова О., Вакуленко В., Тертичка В. Стратегічне планування: навчальний посібник. Львів: ЗУКЦ, 2008. 138 с.
3. Дробенко Г.О., Брусак Р.Л., Свірський Ю.І. Стратегічне планування розвитку територіальних громад. Львів: СПОЛОМ, 2001. 118 с.
4. Запотоцька В., Гнатюк С. Житлова субурбанізація: практики трансформацій на прикладі міста Ірпінь. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія Географія*. 2021. Вип. 1/2(78/79). С 32-39. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2021.78-79.5>
5. Запотоцька В. Ціноутворення на регіональних ринках житла, теоретичний та прикладний аспект. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Географія*. 2017. Вип. 66 (1), 67 (2). С.138-146. DOI: <http://doi.org/10.17721/1728-2721.2017.66.23>
6. Інструменти регіонального розвитку в Україні: навч. посіб. / за ред. Берданової О. В., Вакуленка В. М. Київ: НАДУ, 2013. 310 с.
7. Карпіщенко О. І. Іляшенко К. В., Карпіщенко О.О. Стратегічне планування : навч. посіб. Сум: Сумський державний університет, 2013. 446 с.
8. Карий О. Стратегічне планування розвитку міста. Львів: ЗУКЦ, 2007. 317 с. Куйбіда В.С., Білоконь Ю.М. Територіальне планування в Україні: європейські засади та національний досвід. Київ: Логос, 2009. 108 с.
9. Олійник Я. Б., Запотоцький С. П., Запотоцька В. А. Ринок житла Київського регіону: суспільно-географічний вимір : монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 172 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
3. Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова та репозитарій eONUar. URL: <https://lib.onu.edu.ua>; <https://dspace.onu.edu.ua>